

Remissvar över Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten Öppna insatser utan samtycke

(dnr S2019/04727)

Sandvikens kommun instämmer i Socialstyrelsens förslag att sänka åldersgränsen så att det blir möjligt för socialnämnden att, i det fall socialnämnden bedömer att det är lämpligt och barnet själv samtycker till insatsen, besluta om öppna insatser till barn redan från 12 års ålder utan vårdnadshavares samtycke. Att sänka åldersgränsen för bestämmanderätten när det gäller öppna insatser överensstämmer med ett stärkt barnrättsperspektiv.

Sandvikens kommun instämmer också i Socialstyrelsens förslag att inte ändra processbehörighetsåldern.

Däremot ser Sandvikens kommun ett behov av att ytterligare utreda en utvidgning av 22 § i lagen om vård av unga (LVU).

Utvidgning av 22 § LVU

Sandvikens kommun anser att ytterligare utredning behövs av utvidgning av 22 § LVU till att också omfatta beslut vid brister i den unges hemmiljö.

Skälen för detta är att en utvidgning av 22 § LVU skulle medföra att socialnämnden i fler situationer kan fatta beslut om öppna insatser även mot barnets vilja, vilket skulle kunna minska risken för att barnet hamnar i lojalitetskonflikt med sin familj.

Ytterligare ett skäl är att det glapp som finns idag, från att erbjuda öppenvårdsinsatser med samtycke till att genomföra placeringar enligt LVU, är för stort. Bristen på lösningar däremellan ökar risken för att barn placeras i onödan. Genom en utvidgning av möjligheterna för öppna insatser utan barnets och vårdnadshavares samtycke, ökar socialnämndens förutsättningar att motivera till arbete på hemmaplan och därigenom minska riskerna för placering. En åtgärd för att förebygga några av riskerna med en sådan utvidgning av 22 § LVU, är begränsa beslutet så att det endast är giltigt under en viss tid. Socialnämnden gör redan idag viktiga och riskfyllda

Individ och familjeomsorgsförvaltningen

avvägningar som kan få stora konsekvenser för barn. En utvidgning av 22 § LVU innebär vissa risker, men fördelarna väger också tungt.

Konsekvenser för barn (kapitel 8)

Sandvikens kommun anser att en vägledning till socialtjänsten bör tas fram om hur bestämmelsen om öppna insatser enligt 3 kap. 6 § socialtjänstlagen (SoL) utan vårdnadshavares samtycke kan implementeras.

Skälen för detta är att en sänkning av åldersgränsen medför nya och utökade risker för de barn som tar del av insatser mot vårdnadshavarens vilja. För att förebygga dessa risker behöver socialnämnden i varje enskilt fall noga överväga om det verkligen är till barnets bästa att besluta om en insats utan vårdnadshavarens samtycke. Socialstyrelsens förslag ställer därmed krav på ytterligare en utökning av socialnämndens kompetensområde, något som kräver vägledning för en kvalitetssäkrad implementering av nya rutiner och arbetssätt.

Ekonomiska konsekvenser (kapitel 8)

Sandvikens kommun anser att ytterligare utredning behövs för att säkerställa att finansieringsprincipen tillämpas utifrån korrekta förutsättningar.

Socialstyrelsens förslag innebär en höjning av ambitionsnivån inom socialtjänstens individ och familjeomsorg, vilket Sandvikens kommun välkomnar. Dock redovisar Socialstyrelsens utredning endast de administrativa kostnaderna för utrednings- och beslutsförfarandet, men inte utökningen av antalet öppna insatser och de kostnader dessa medför för kommunen.

Utredningen redovisar inte heller socialnämndens kostnader för anpassning av befintliga och utveckling av nya öppna insatser, vilket kommer att vara nödvändigt när åldersgränsen för att ge insatser till barn utan vårdnadshavarens samtycke sänks.

Anna Danielsson
Förvaltningschef
Individ- och
familjeomsorgsförvaltningen

Ewa Lönn
Verksamhetsutvecklare
Individ- och
familjeomsorgsförvaltningen